

Kvalifikationskrav beslutade 2021-06-21

Yrke: Ställningsbyggare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
Gemensamma grunder alla					
BYGGHANDLINGAR	Bygghandlingar	Ska översiktligt kunna beskriva olika typer av bygghandlingar och dess olika status enligt byggbranschens standardavtal; kontrakt, ritningar, byggbeskrivningar, AMA och AB. Myndigheters regelverk, lagar som exempelvis Arbetsmiljölagen.	Ska övergripande kunna förklara bygghandlingarnas roll och funktion i byggprocessen. Ska övergripande kunna förklara konsekvenserna av att inte följa regelverk och avtal (vite, bötesföreläggande).	Ska kunna inhämta relevant information ur kontrakt, avtal, AMA, regelverk och standarder.	Ska med visst stöd kunna använda informationen som grund för att utföra arbetet.
	Byggregler	Ska översiktligt kunna beskriva de regler och myndighetsbeslut som styr byggandet, kontroller, kvalitetskrav och besiktningar.	Ska övergripande kunna förklara bygghandlingarnas roll och funktion i byggprocessen. Ska övergripande kunna förklara konsekvenserna av att inte följa regelverk och avtal (vite, bötesföreläggande).		
	Ritningsläsning	Ska kunna beskriva skalor, vyer, ritningstyper, specifikationer, symboler, måttsättningsprinciper, ritningshuvud och revideringar enligt standarden Bygghandlingar 90.	Ska kunna förklara byggritningens utformning och uppbyggnad.	Ska ur ritningsunderlag kunna ta fram och tolka nödvändig information för det aktuella momentet.	Ska självständigt kunna använda informationen från olika typer av bygghandlingar som grund för att utföra arbetet.
	Digitalisering	Ska kunna beskriva Byggnadsinformationsmodeller (BIM) och andra förekommande digitala verktyg i byggprocessen.	Ska kunna förklara hur digitala hjälpmedel integreras i byggprocessen.	Ska kunna ta fram och tolka nödvändig information för det aktuella momentet.	Ska självständigt kunna använda informationen från olika typer av digitala bygghandlingar som grund för att utföra arbetet.
BYGGPROCESSEN	Arbetsplatsen	Ska översiktligt kunna beskriva parternas roll på arbetsmarknaden, avtal och lagar som reglerar anställningen och yrkesutbildningsavtalet.	Ska kunna förklara partsförhållandena med anställningsavtal samt kollektivavtal.	Ska kunna inhämta relevant information om parternas roll på arbetsplatsen. Ska kunna hur avtal styr rättigheter och skyldigheter på arbetsplatsen.	
	Byggprocessen	Ska översiktligt kunna beskriva byggprocessens skeden, entreprenadformer och aktörer.	Ska kunna förklara byggprocessens olika skeden och genomförande såsom projektering, produktion och förvaltning	Ska kunna utföra arbetsmoment i rätt ordning inom aktuellt yrke.	Ska självständigt kunna planera och utföra sitt dagliga arbete inom ramen för det aktuella yrket.

Yrke: Ställningsbyggare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
		Ska översiktligt kunna beskriva arbetsplatsens olika yrken, funktioner och inbördes roller samt grunderna för samverkan i arbetslag och med olika yrkesgrupper.			
	Hållbart byggande	Ska kunna beskriva begreppet "hållbart byggande".	Ska kunna förklara de olika aktörernas roll i en byggprocess för ett hållbart byggande.	Ska kunna bidra till ett hållbart byggande inom t.ex. materialhantering, förbrukning, återanvändning och hantering av restprodukter.	
	Arkitektur	Ska översiktligt kunna beskriva arkitektens roll och arkitektur genom tiderna. Vanliga termer, former och funktioner.	Ska övergripande kunna förklara arkitektens roll och påverkan i byggprocessen.		
	Konstruktion	Ska översiktligt kunna beskriva konstruktörens roll. Vanliga termer, former och funktioner.	Ska övergripande kunna förklara konstruktionens koppling till byggnadens form, funktion och hållfasthet.	Ska kunna utföra arbete utifrån ritningar och konstruktörens anvisningar inom ramen för aktuellt yrke.	Ska självständigt kunna planera och genomföra sitt arbete utifrån ritningar och anvisningar inom ramen för aktuellt yrke.
BYGGMATERIAL OCH YTTRE MILJÖ	Byggmaterial	Ska kunna beskriva de vanligast förekommande byggmaterialen avseende användningsområde, kvalitet, egenskaper, kostnader, hälso- och miljöaspekter.	Ska kunna förklara materials egenskaper med fokus på hållbarhet, funktion och användningsområden. Ska kunna förklara byggmaterialens miljöpåverkan och individens egna ansvar.	Ska kunna välja rätt material utifrån konstruktion, funktion och föreskrifter/produktblad.	Ska med visst stöd kunna välja rätt material.
	Avfallshantering, Källsortering och återvinning	Ska kunna beskriva källsortering och återvinning av material på en byggarbetsplats. Ska översiktligt kunna beskriva skillnaden mellan olika farosymboler och avfallsfraktioner.	Ska kunna förklara materials egenskaper med fokus på hållbarhet, funktion och användningsområden. Ska kunna förklara byggmaterialens miljöpåverkan och individens egna ansvar.	Ska kunna utföra källsortering och återvinning på byggarbetsplatser. Ska på ett säkert sätt kunna hantera produkter och material enligt säkerhetsdatablad och farosymboler.	Ska självständigt kunna hantera byggmaterial i byggprojektets olika skeden.
TRANSPORT OCH LAGRING	Transportteknik, lagring och förvaring	Ska översiktligt kunna beskriva tillämpliga transport- och förvaringssätt för olika slags byggnadsdelar och byggmaterial.	Ska kunna förklara täckning, förvaring och hantering av byggnadsdelar och byggmaterial så att de inte skadas.	Ska kunna hantera transporter och förvaring av material på arbetsplatser.	Ska självständigt kunna hantera byggmaterial i byggprojektets olika skeden.
INFÄSTNING	Infästningar	Ska kunna beskriva material och metod för infästningar i olika byggnadsdelar och byggmaterial.	Ska kunna förklara materials egenskaper i samverkan och påverkan på hållfasthet.	Ska utifrån befintliga bygghandlingar kunna utföra säker infästning i olika byggnadsdelar och byggmaterial.	Ska med visst stöd kunna välja rätt infästningsmetod inom ramen för aktuellt yrke.
SÄKRA LYFT	Lyftteknik och kommunikation	Ska kunna beskriva lyftteknik och lastkoppling i samband med transport av byggnadsdelar och byggmaterial.	Ska kunna förklara krav på säkerhet och dess konsekvenser vid lyftteknik och lastkoppling.	Ska kunna gällande regelverk kring säkra lyft.	

Yrke: Ställningsbyggare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
		Ska kunna beskriva kommunikation med maskinförare genom handsignal och/eller kommunikationsradio.			
BYGGTEKNIK OCH BERÄKNINGAR	Byggkonstruktioner	Ska kunna beskriva de vanligaste bygg- och anläggningskonstruktionerna och deras egenskaper och verkningssätt.	Ska kunna förklara skillnaden mellan olika konstruktioner och deras egenskaper. Ska kunna förklara konstruktioners egenskaper ur ett beständighetsperspektiv	Ska kunna arbeta med olika konstruktioner.	Ska självständigt kunna utföra enklare byggkonstruktioner.
	Byggnadsfysiska egenskapskrav och lösningar	Ska kunna beskriva de vanligaste byggmaterialens egenskaper och användningsområden avseende värme, fukt, ljud och brand.	Ska kunna förklara materials egenskaper och koppling till funktion och användningsområde.	Ska kunna inhämta information om utförande av byggtkniska lösningar genom produktblad, monteringsanvisning och AMA.	Ska självständigt kunna utföra enklare byggkonstruktioner.
	Mätningsteknik	Ska kunna beskriva de vanligast förekommande mätverktygen och deras användningsområden.	Ska kunna förklara toleranskrav, felkällor och dess konsekvenser i samband med mätning och utsättning.	Ska kunna använda de vanligaste mätverktygen för vanligt förekommande mätningar.	Ska självständigt kunna välja och använda lämpligt mätverktyg efter situation.
	Yrkesmatematik	Ska kunna beskriva de fyra räknesätten, enklare formelräkning och geometriska beräkningar.	Ska kunna förklara grundläggande metoder för beräkning av reella tal.	Ska med omdöme och rimlighetstänkande kunna tillämpa matematik vid problemlösning. Ska kunna beräkna volym och area för t.ex. beställning av material. Ska kunna tillämpa och lösa enkla formler och ekvationer. Ska kunna tolka enkla diagram.	Ska självständigt kunna lösa enklare byggtkniska beräkningar.
MASKINER OCH VERKTYG	Verktyg och maskiner	Ska kunna beskriva de för branschen vanligaste förekommande verktygen och maskinerna. Ska kunna de engelska översättningarna för de vanligast förekommande verktygen och maskinerna. Ska kunna beskriva hjälpmedel för att anpassa verktyg och maskiner för att minska påverkan av buller, vibrationer och felaktiga arbetsställningar. Ska kunna beskriva hur man handhar och vårdar de i branschen vanligast förekommande verktygen och maskinerna.	Ska kunna förklara valet av verktyg och maskin i förhållande till arbetsmomentet, arbetsmiljön och hälsan.	Ska kunna använda rätt verktyg och/eller maskin till det planerade arbetet. Ska kunna handha och vårda de i branschen vanligast förekommande verktygen och maskinerna. Ska kunna söka information om säker hantering av maskiner och verktyg.	Ska självständigt kunna avgöra om aktuella maskiner och verktyg är lämpliga för det tilltänkta arbetet.
HÄLSA OCH SÄKERHET	Arbetsmiljö grund	Ska översiktligt kunna beskriva arbetsmiljölagens grund och syfte.	Ska kunna förklara den prioritet som arbetsmiljö och säkerhet har på arbetsplatsen.		

Yrke: Ställningsbyggare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
		<p>Ska översiktligt kunna beskriva Arbetsmiljöverkets föreskrifter; Bygg- och anläggningsarbete 1999:3.</p> <p>Ska översiktligt kunna beskriva byggbranschens arbetsmiljöavtal.</p> <p>Ska kunna beskriva hur man på en arbetsplats ska förhålla sig till arbetsmiljöplanen, dess syfte och funktion.</p>	<p>Ska kunna förklara individens ansvar för att säkerställa sin egen och andras goda arbetsmiljö.</p> <p>Ska kunna förklara arbetsmiljöarbetet och det egna ansvaret i att följa den upprättade arbetsmiljöplanen</p> <p>Ska kunna förklara arbetsuppgifter som kräver behörighetsgivande utbildning.</p>	<p>Ska kunna vara delaktig i arbetsmiljö- och säkerhetsarbetet och agera vid olycksfall på arbetsplatsen.</p>	<p>Ska självständigt kunna delta i arbetsmiljöarbetet och genomförandet av de åtgärder som behövs för att åstadkomma en god arbetsmiljö. Följa givna föreskrifter samt använda de skyddsanordningar och iakttä den försiktighet i övrigt som behövs för att förebygga ohälsa och olycksfall.</p>
	L – ABC	<p>Ska kunna beskriva arbetsmiljö- och säkerhetsarbetet på arbetsplatsen avseende första hjälpen vid olycksfall, förebyggande brandskydd och elsäkerhet.</p> <p>Ska kunna grundläggande uttryck på engelska för kommunikation kring nödlägesrutiner, första hjälpen, förebyggande brandskydd och elsäkerhet.</p>	<p>Ska kunna förklara den prioritet som arbetsmiljö och säkerhet har på arbetsplatsen.</p> <p>Ska kunna förklara individens ansvar för att säkerställa sin egen och andras goda arbetsmiljö.</p> <p>Ska kunna förklara arbetsmiljöarbetet och det egna ansvaret i att följa den upprättade arbetsmiljöplanen</p> <p>Ska kunna förklara arbetsuppgifter som kräver behörighetsgivande utbildning.</p>		
	Psykosocial arbetsmiljö	<p>Ska kunna beskriva den psykosociala arbetsmiljön och vilka faktorer som kan påverka individen i sitt arbete.</p> <p>Ska kunna grundläggande uttryck på engelska för kommunikation kring psykosocial arbetsmiljö.</p>	<p>Ska kunna förklara hur olika faktorer påverkar den psykosociala arbetsmiljön och hur det berör den enskilde individen i sitt arbete.</p>	<p>Ska kunna medverka i arbetet med den psykosociala arbetsmiljön på arbetsplatsen och ha ett inkluderande bemötande.</p>	<p>Ska självständigt kunna och i samverkan med arbetsgivare och kollegor verka för en god psykosocial arbetsmiljö.</p>
	Ergonomi och praktiskt förebyggande arbetsmiljöarbete	<p>Ska kunna beskriva vikten av god ergonomi och hur kroppen påverkas av felaktiga belastningar eller arbetsställningar.</p> <p>Ska kunna beskriva de vanligaste riskerna på arbetsplatsen och hur man förebygger dessa genom riskanalys.</p>	<p>Ska kunna förklara sambandet mellan ergonomiska hjälpmedels funktion- och användningsområden för att minska risken för arbetsskador.</p> <p>Ska kunna förklara det egna ansvaret att använda skyddsutrustning.</p>	<p>Ska kunna utföra arbetet på ett ergonomiskt korrekt sätt.</p> <p>Ska kunna delta i upprättande av och följa en riskanalys/riskbedömning för arbetsuppgifter inom det egna yrket.</p>	<p>Ska självständigt kunna utföra arbetet enligt givna riskbedömningar avseende belastningar och arbetsställningar i det egna dagliga arbetet.</p>

Yrke: Ställningsbyggare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
		Ska kunna beskriva olika ergonomiska hjälpmedels funktion och användningsområden. Ska kunna beskriva vad som ingår i personlig skyddsutrustning.		Ska kunna använda ändamålsenligt hjälpmedel.	Ska självständigt kunna välja rätt personlig skyddsutrustning för de egna arbetsuppgifterna i dagligt arbete.
Gemensamma grunder hus					
BETONG OCH ARMERING	Armering	Ska kunna beskriva armeringens funktion i betongkonstruktioner. Ska kunna beskriva olika dimensioner av armeringsstål.	Ska kunna förklara samverkan mellan betong och armering.		
	Betong	Ska kunna beskriva betongens olika beståndsdelar. Ska kunna beskriva olika betongkvaliteter. Ska kunna beskriva vattnets påverkan på hållfastheten, vid såväl blandning som användning och härdning.	Ska övergripande kunna förklara vibreringens funktion. Ska kunna förklara hur temperatur och väder påverkar betongens härdning.		
ISOLERINGSARBETE	Isolering	Ska kunna beskriva olika isoleringsmaterial och deras egenskaper.	Ska kunna förklara isoleringsmaterialets egenskaper för att uppnå bästa funktion.		
GRUNDLÄGGNING	Husgrunder	Ska kunna beskriva olika typer av husgrunder; kryppgrund, platta på mark, källargrund och plintgrund.	Ska kunna förklara de olika husgrundernas funktioner.		
Ställningsbyggare					
STÄLLNINGSBYGGNAD	Ställningsbyggnad	Ska kunna beskriva vilka regler som gäller för uppförande, användning och nedmontering av byggställningar. Ska kunna beskriva byggställningars generella konstruktionsprinciper. Ska kunna beskriva olika byggställningssystem monteringinstruktion och innebörden av dessa. Ska kunna beskriva begreppet särskild monteringinstruktion. Ska kunna beskriva begrepp och innebörd av egenkontroll inför överlämnandet av byggställningen till beställaren.	Ska kunna förklara reglerna som gäller för byggställningar enligt gällande regelverk och konsekvenser om detta inte följs. Ska kunna förklara hur de olika delarna i en byggställning samverkar och sammantaget utgör en konstruktion. Ska kunna förklara konsekvenserna av att inte följa monteringinstruktionen. Ska kunna förklara begreppet särskild monteringinstruktion och hur denna skiljer sig från den generella instruktionen Ska kunna förklara egenkontroll och vad som behöver kontrolleras enligt en checklista inför ett överlämnande till beställaren.	Ska ur gällande regelverk kunna hitta uppgifter om krav kopplade till reglerna om att uppföra, ändra, demontera och använda byggställningar. Ska kunna läsa, tolka och upprätta en ställningsplan i enligt gällande regelverk och standarder. Ska kunna redogöra för byggställningens vitala komponenter. Ska ur en monteringinstruktion kunna identifiera och välja rätt komponenter för det aktuella objektet. Ska ur en bygghandling kunna identifiera krav och behov på byggnationen som ger avsteg ifrån den generella monteringinstruktionen	Ska med visst stöd kunna resa en byggställning enligt monteringsanvisning i förhållande till gällande regelverk. Ska med visst stöd kunna resa en byggställning enligt särskild monteringsinstruktion.

Yrke: Ställningsbyggare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
VÄDERSKYDD	Väderskydd	<p>Ska kunna beskriva begreppet väderskydd kopplat till en byggställning.</p> <p>Ska kunna beskriva vilka regelverk och myndighetskrav som ligger till grund för montering/demontering av väderskydd och att detta arbete kräver en</p>	<p>Ska kunna förklara vad ett väderskydd är och dess uppbyggnad.</p> <p>Ska kunna förklara olika metoder att montera/demontera ett väderskydd.</p> <p>Ska kunna förklara hur byggställningen och väderskyddet kan kombineras.</p>	<p>Ska kunna söka reda på information ur gällande föreskrifter för väderskydd.</p> <p>Ska ur monteringsinstruktionen kunna identifiera och välja rätt komponenter för det aktuella objektet.</p>	<p>Ska under handledning med viss självständighet utifrån aktuell bygghandling kunna montera och demontera väderskydd.</p>
HÄLSA OCH SÄKERHET	Belastningsergonomi	<p>Ska kunna beskriva vikten av god ergonomi kopplat till hantering av ställningsmaterial.</p> <p>Ska kunna beskriva vanligt förekommande hjälpmedel för att bära, lyfta och förflytta ställningsmaterial.</p>	<p>Ska kunna förklara vilka typer av arbetsrörelser som medför risker för belastnings- och förslitningsskador vid manuell hantering av</p> <p>Ska kunna förklara de olika hjälpmedlens användningsområden och funktion.</p>	<p>Ska kunna planera arbetet för att minska risken för belastnings- och förslitningsskador.</p> <p>Ska kunna välja rätt hjälpmedel för upp- och nedtransport samt sidledsförflyttningar av ställningsmaterial.</p>	<p>Ska självständigt kunna praktisera arbetsmetoder för att motverka belastningsskador.</p> <p>Ska självständigt kunna använda valt hjälpmedel.</p>
	Fallskydd	<p>Ska kunna beskriva olika metoder för skydd mot fall.</p>	<p>Ska kunna förklara fallskyddens funktion och användningsområden.</p>	<p>Ska kunna söka reda på information om de olika systemens metoder.</p> <p>Ska kunna redogöra för de vanligast förekommande metoderna.</p> <p>Ska kunna redogöra för principen för temporära skyddsräcken.</p> <p>Ska kunna söka information om fallskyddsutrustningen och var godkända infästningspunkter finns i respektive ställningssystem.</p>	<p>Ska självständigt kunna använda valt/valda hjälpmedel.</p> <p>Ska självständigt kunna vårda, kontrollera och använda utrustningen på ett säkert sätt.</p>
STABILISERING	Stabilisering	<p>Ska kunna beskriva olika sätt att stabilisera en byggställning.</p>	<p>Ska kunna förklara olika sätt att stabilisera en byggställning och vad konsekvenserna kan bli när detta brister.</p>	<p>Ska kunna redogöra för nödvändigheten av stabiliserande detaljer i byggställningar.</p>	
	Förankringsmetoder	<p>Ska kunna beskriva vanligt förekommande förankrings- och stabiliseringsmetoder.</p>	<p>Ska kunna förklara olika förankringsmetoder och hur förankring underlaget och fästning i byggställning kan skilja mellan dessa.</p> <p>Ska kunna förklara skillnader i vägghälsens olika förmåga att uppta förankringskrafterna.</p> <p>Ska kunna förklara hur stabilisering ska ske när det inte finns förankringspunkter.</p>	<p>Ska ur bygghandling och monteringsanvisning kunna identifiera rätt förankrings-stabiliseringsmetod för den angivna typen av byggställning.</p> <p>Ska kunna montera enligt vald förankrings- och stabiliseringsmetod.</p>	<p>Ska självständigt kunna montera respektive förankrings- och stabiliseringsmetod.</p>

Yrke: Ställningsbyggare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
	Förankringar	Ska kunna beskriva behovet av förankringar för att motverka knäckning och stjälpning av en byggställning för ställningssystem.	Ska kunna förklara olika typer av förankringar i förhållande till typ av byggställning och i vilket material de ska fästas.	Ska kunna söka information om olika byggställningars förankringsanvisningar.	Ska självständigt kunna följa och montera förankringar enligt angivna instruktioner från tillverkaren.
	Yrkesmatematik	Ska kunna beskriva enklare beräkningar för laster i förankringar för byggställningar.	Ska kunna förklara hur man beräknar lasten i förhållande till behovet av förankringar.	Ska ur monteringsanvisning kunna ta fram underlag för att utföra beräkningar av lasterna och behovet av infästningar.	Ska självständigt kunna göra enklare beräkningar av förankringskrafterna.
	Provdragning	Ska kunna beskriva provdragning.	Ska kunna förklara vilka förutsättningar som kräver provdragning av en förankring.	Ska kunna inhämta information gällande provningsredskapets användning.	Ska självständigt kunna utföra provdragning av infästningar.
INKLÄDNAD	Materialkännedom	Ska kunna beskriva vanligt förekommande inklädnadsmaterial.	Ska kunna förklara inklädnadsmaterials olika egenskaper och användningsområden.	Ska kunna redogöra för de vanligast förekommande inklädnadsmaterialen och deras användningsområden.	
	Metoder för montering och demontering	Ska kunna beskriva hur inklädnadsmaterial monteras, demonteras och underhålls.		Ska kunna söka information ur monteringsinstruktion för respektive inklädnadsmaterial.	Ska självständigt kunna utföra montering, demontering och underhåll av inklädnad på ställning.
KONSTRUKTIONSTEKNIK	Byggfysik Yrkesmatematik	Ska kunna beskriva lastklasstabeller för byggställningar. Ska kunna beskriva vilka laster som påverkar byggställningen och valet av lastklass. Ska kunna beskriva inplankning. Ska kunna beskriva begreppet spirllast.	Ska kunna förklara lastklasstabellerna och hur dessa anger lastbegränsningar för olika typer av byggställningar. Ska kunna förklara olika laster som exempelvis punkt-, utbredd-, delarea- och personlast och hur dessa påverkar valet av lastklass. Ska kunna förklara spirllasten ska beräknas och vilka faktorer som sammantaget ger den totala lasten. Ska kunna förklara begreppet maximal tillåten spirllast.	Ska kunna inhämta och använda information ur lastklasstabellen. Ska kunna beräkna uppkomna laster på byggställningens arbetsplan (bomlag). Ska kunna beräkna aktuell spirllast.	Ska självständigt kunna välja lämpligt inplankningsalternativ. Ska självständigt kunna beräkna spirllast.
		Ska kunna beskriva val av underpallning i förhållande till markens egenskaper. Ska kunna beskriva begreppen tryck- och draglaster för diagonaler.	Ska kunna förklara val av underpallning i förhållande till markens egenskaper och den nedtagna lasten. Ska kunna förklara hur man räknar fram rätt area på underpallningen i förhållande till underlaget. Ska kunna förklara tryck- och draglaster och hur dessa kan påverka konstruktionen genom exempelvis knäckning.	Ska kunna bedöma lämplig underpallning. Ska kunna utföra enklare beräkningar av uppkomna laster i diagonaler och skillnader på diagonalernas vinkel i konstruktionen.	Ska självständigt kunna utföra underpallning så att spirllasten på ett säkert sätt överförs till underlaget. Ska självständigt kunna bedöma lämpliga åtgärder för diagonalstagnation och avväxling av en byggställning.
	Byggfysik	Ska kunna beskriva överbyggningar och med vilka metoder detta kan göras.	Ska kunna förklara överbyggningar och hur dessa påverkar lastfördelningen i konstruktionen.	Ska kunna redogöra för överbyggningars uppbyggnad och hur dessa påverkar lastfördelningen i konstruktionen.	Ska självständigt kunna montera en överbyggning enligt gällande handlingar.

Yrke: Ställningsbyggare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
RÖR- OCH KOPPLINGSSTÄLLNINGAR	Konstruktionsteknik	Ska kunna beskriva Arbetsmiljöverkets framtagna typfall för rör- och kopplingsställningar. SP-arbetsrapport 2006:58	Ska kunna förklara typfallens funktion och tillämpning.	Ska kunna redogöra för den principiella uppbyggnaden av typfallen.	
SYSTEMSTÄLLNINGAR	Generellt	Ska kunna beskriva modulställningar, ramställningar, rullställningar.	Ska kunna förklara modulställningar, ramställningar, rullställningar och deras användningsområden.	Ska kunna inhämta information om och redogöra för respektive ställningstyp.	Ska självständigt kunna montera, ändra och demontera aktuell ställningstyp utifrån montageinstruktion och gällande handlingar.
	Materialkännedom	Kunskap i de olika ställningstypernas komponenter, funktioner, materialegenskaper och kapacitet.	Ska kunna förklara ställningstypernas komponenter, funktioner, materialegenskaper och kapacitet, samt hur de ska användas och monteras.	Ska kunna inhämta information om respektive ställningstyp och deras funktion och användnings-område.	
	Konstruktionsteknik	Ska kunna beskriva användningsområden för systemställningar.	Ska kunna förklara systemställningar och när dessa kan användas.	Ska kunna beskriva olika konstruktioner där systemställning är ett lämpligt alternativ.	Ska under handledning kunna bedöma vilket system som bäst lämpar sig för ett objekt.
	Yrkesmatematik	Ska kunna beskriva beräkning av materialåtgång och upprättande av materialspecifikation.	Ska kunna förklara hur en beräkning av materialåtgången ska göras och hur man ställer upp en materialspecifikation.		Ska självständigt kunna upprätta en materialspecifikation.
	Kompletteringar med rör och koppling	Ska kunna beskriva hur rör och kopplingar får och ska användas som kompletteringar till en systemställning.	Ska kunna förklara hur kompletteringar med rör och kopplingar ska göras.	Ska kunna bedöma hur och när rör och kopplingar ska användas.	Ska självständigt kunna montera kompletteringsdetaljer i en ställningskonstruktion.
	Övriga kompletteringar	Ska kunna beskriva hur kompletteringar av annat material och ställningsdelar får och ska användas. Exempelvis med vilket material inplankning, räcken och sparkbrädor kan utföras.	Ska kunna förklara begränsningar gällande kompletteringar med annat material och hur man beräknar dessa material för sina respektive användningsområden.	Ska kunna visa på att kompletteringarna har gett ställningskonstruktionen tillräcklig hållfasthet.	Ska under handledning kunna montera kompletteringar av andra material som ger ställningskonstruktionen tillräcklig hållfasthet.
SPECIALSTÄLLNINGAR OCH SPECIELLA STÄLLNINGSKONSTRUKTIONER	Generellt	Ska kunna beskriva hur ställningar kan användas på annat sätt än vad som framgår av instruktionen. Ska kunna beskriva speciella ställningskonstruktioner. Ska kunna beskriva skillnaden mellan specialställningar och speciella ställningskonstruktioner.	Ska kunna förklara specialställningar och hur dessa kan monteras in som delar av en ställningskonstruktion. Ska kunna förklara olika typer av speciella ställningskonstruktioner och deras användningsområden samt vikten av att varje typ åtföljs av en egen monteringsanvisning.	Ska kunna inhämta information om respektive specialställning och kunna redogöra för principiell uppbyggnad.	
	Konstruktionsteknik	Ska kunna beskriva användningsområden för specialställningar.	Ska kunna förklara specialställningars lämpliga användningsområden i förhållande till typ och material.	Ska kunna beskriva olika konstruktioner där specialställning är ett lämpligt alternativ.	

Yrke: Ställningsbyggare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
MATERIALHANTERING OCH UNDERHÅLL	Generellt	Ska kunna beskriva ämnet hantering och underhåll av ställningsmaterial.	Ska kunna förklara hur ställningsmaterial ska hanteras och underhållas, sett både ur funktion och hållbarhetsperspektiv.	Ska kunna planera för att lagra, transportera och underhålla ställningsmaterial så att funktion och egenskaper bibehålles.	Ska självständigt på arbetsplatsen kunna lagra, transportera, hantera och underhålla ställningsmaterial så att funktion och egenskaper bibehålles.
	Logistik	Ska kunna beskriva planering och logistik i samband med ställningsarbete.	Ska kunna förklara hur planering och logistik påverkar produktivitet, ergonomi och ekonomi i samband med ställningsarbete.		Ska självständigt kunna följa en upprättad APD-plan avseende lagring av ställningsmaterial.
		Ska kunna beskriva APD-plan.			
KONTROLL	Egenkontroll	Ska kunna beskriva egenkontroll av utfört arbete.	Ska kunna förklara hur en egenkontroll ska genomföras och dokumenteras.	Ska genom egenkontroll kunna säkerställa arbetets korrekta utförande. Ska kunna utföra och dokumentera en egenkontroll.	Ska under handledning kunna genomföra och dokumentera en egenkontroll.
ÖVERLÄMNING	Dokumentation och information	Ska kunna beskriva överlämning av den färdiga ställningen med dokumentation och informationsansvar.	Ska kunna förklara innehåll och upprättande av dokumentationen samt informationsansvar.	Ska kunna sammanställa nödvändig dokumentation för en överlämning.	Ska under handledning kunna överlämna en byggställning till en beställare.